

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 83 hallituksen esityksen johdosta laiksi indeksiehdon käytöstä vuosia 1990 ja 1991 koskevista työ-, virka- ja toimiehtosopimuksissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunta on 23 päivänä marraskuuta 1990 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistele-
vasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o
280 laiksi indeksiehdon käytöstä vuosia 1990 ja
1991 koskevista työ-, virka- ja toimiehtosopi-
muksissa annetun lain muuttamisesta.

Tämän esityksen yhteydessä valiokunta on
käsitellyt eduskunnan valiokuntaan 6 päivänä
maaliskuuta 1990 valmistelevasti käsiteltäväksi
lähettämän ed. Laineen ym. lakialoitteen n:o
12 laiksi indeksiehdon käytön rajoittamisesta
annetun lain 2 §:n muuttamisesta.

Vuodesta 1968 alkaen on indeksiehdon tai
muun siihen verrattavan sidonnaisuuden otta-
minen sopimukseen ollut pääsääntöisesti kiellet-
ty. Erillisellä lailla on useina vuosina tämän
jälkeen säädetty, että tuolloin tehtyjen työ-,
toimi- ja virkaehtosopimusten mukaiset indek-
siehdot ovat olleet sallittuja. Viimeksi on asia-
ta säädetty indeksiehdon käytöstä vuosia 1990
ja 1991 koskevista työ-, virka- ja toimiehtoso-
pimuksissa annetulla lailla (1190/89), joka on
voimassa 29 päivään helmikuuta 1992.

Hallitus ehdottaa, että edellä tarkoitettua
lakia muutettaisiin siten, että talous- ja tulopo-
liittisen kokonaisratkaisun mukaisiin työ-,
virka- ja toimiehtosopimuksiin saadaan ottaa
keskusjärjestöjen kutsuman sovittelijan 9 päi-
vänä marraskuuta 1990 antaman kokonaisrat-
kaisun jälkimmäistä sopimusvuotta koskevan
esityksen mukainen aikaisemmasta poikkeava
indeksiehto. Lisäksi lakia ehdotetaan muutet-
tavaksi siten, että tällainen indeksiehto voidaan

ottaa myös muuhun työ-, virka- ja toimiehto-
sopimukseen, joka on tehty tai saatettu koko-
naisratkaisun jälkimmäisen sopimusvuoden
ajaksi viimeistään 15 päivänä marraskuuta
1990 sovittelijan antaman kokonaisratkaisun
jälkimmäistä sopimusvuotta koskevan esityk-
sen mukaiseksi.

Lakialoitteeseen n:o 12 sisältyvän lakiehd-
dotuksen mukaan indeksiehdon käytön rajoitta-
misesta annettua lakia ei sovellettaisi palkkaa,
eläkettä, elatusta, elinkorkoa tai hautausapua
koskevaan sitoumukseen tai sopimukseen.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut
hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuk-
sen tarkoituksenmukaiseksi. Hallituksen esi-
tyksen perusteluihin yhtyen valiokunta on
päättänyt asettua puoltamaan hallituksen esi-
tykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymis-
tä.

Käsittelemänsä aloitteen suhteen valiokunta
on asettunut kielteiselle kannalle.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

*että Eduskunta päättäisi hyväksyä
hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehd-
dotuksen muuttamattomana.*

Samalla valiokunta, jonka käsittelyn pohja-
na on ollut hallituksen esitys, ehdottaa,

*että lakialoitteeseen n:o 12 sisältyvä
lakiehdotus hylättäisiin.*

Helsingissä 7 päivänä joulukuuta 1990

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokun-
nassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Mäki-
Hakola, varapuheenjohtaja Luttinen, jäsenet
Ahonen, Ajo, Hokkanen, Isohookana-Asun-

maa, Järvenpää, Kettunen, Kääriäinen, Laak-
sonen, Lahti-Nuutila, Maijala, Malm, Rusa-
nen, Sasi, Savolainen, Tenhiälä ja Viljanen
sekä varajäsenet Nyby, Seppänen ja Vihriälä.

Vastalause

Mielestämme indeksiehdon käyttöä ei pitäisi rajoittaa niin, että palkansaajien etu vaarantuu heidän puolustaessaan omalla työllään ansaitsemansa palkan ostovoimaa.

Ehdotamme kunnioittaen,

että käsittelyn pohjaksi otettaisiin lakialoite n:o 12.

Helsingissä 7 päivänä joulukuuta 1990

Esko Seppänen

Timo Laaksonen